

leget, der bevæger sig omkring Universitetet, vil vide, at det er en Sag, der overmaade længe har beskæftiget Flere og Flere. — Ganske vist ere mange af disse Flere yngre, og jeg hævder ingenlunde Ungdommens Duellighed til at indføre og afgjøre Reformen; men det er ganske naturligt, at Dufferne om Reformen udgaae fra Ungdommen. Det er overhovedet det Naturlige, fordi Ungdommen lettest lader sig bevæge af de nyere Bæer og friere Tanker; men det er i dette Tilfælde saa meget mere naturligt, fordi Ungdommen staaer Examen nærmest. Deældre kunne ikke engang vide, hvorledes Examensvæsenet nu er bestaent, naar de ikke selv personligt have med det at gjøre; det er dem, som have den klareste Erindring om, hvorledes Examensvæsenet nu er bestaent, de, der nylig have underkastet eller snart skulle underkastes sig Examen, som nærmest maa interessere sig for Sagen, og altsaa er det heelt naturligt, at Diskussionen i det Væsentlige hidtil har været ført imellem dem. Forsaavidt altsaa den ærede Taler mener, at Sagen ikke er tilstrækkelig diskutet, saa maa jeg give ham Ret; men jeg troer heller ikke, at det kan siges, at den i allermindste Maade kan betragtes som afgjort ved denne lille Bevilling i Finantsloven; den afgjør hverken det Ene eller det Andet. Det er aldeles vist, at denne Reform med Hensyn til Examenskommissioner ikke kan gennemføres for en Sum af 3,000 Rd.; men jeg troer dog, at Bevillingen har en praktisk Nytte, idet jeg nemlig troer, at den giver en moralsk Garanti for, at hvis Sagen, efterat være bleven nyere prøvet og undersøgt, faaer den Afgjørelse i Ministeriet, at man bestemmer sig til Indførelsen af Examenskommissioner, saa kan den lovgivende Magt, eller i alt Fald den Deel af den lovgivende Magt, som har bevilget disse 3000 Rd., ikke sige: Vi nægte Pengene dertil; thi den har i Virkeligheden givet en moralsk Garanti for, at den vil gaae ind paa Udgifterne til Reformen. Den Nytte troer jeg, at denne Bevilling har, og af denne Grund kan jeg altsaa ikke stemme for, at den gaaer ud af Finantsloven.

Brot: Jeg vil gjøre et Par Bemærkninger ved det Spørgsmaal, der beskæftigede

os, da den ærede sidste Taler reiste sig. Det er nemlig det, der vedrører Justitsministerens Budget, altsaa § 9, forsaavidt angaaer Sædeltillæget. Jeg er fuldkommen enig med den ærede Landssthingsmand, som sidder nær ved mig (Madvig), deri, at den Maade, hvorpaa dette Spørgsmaal har fundet sin Afgjørelse i det andet Thing, selv om det ærede Landssthing maatte slutte sig dertil, og Finantsloven derefter skulde udkomme som Lov med et saadant Indhold, ikke vil kunne binde de paa gjældende Embedsmænd, som derved maatte ansee sig brøstholdte, men at de maae have deres Afgang aabent til Domstolene. Der er nemlig i den specielle Lov, der hjemler dem Sædeltillæg, ingen Bestemmelse, hvorved Afgangen til Landets Domstole skulde være dem afskaaen; dette er muligvis Tilfældet i den Lov af 19de Februar 1861, der kaldes den almindelige Lønningslov for Embedsmænd uden for Ministerierne, men det er ikke Tilfældet i den særlige Lov af samme Dato, hvorom der her er Tale, for Retsbetjente og Magistratspersoner, som have modtaget fastgagerede Embeder; disse have fuldkommen Berettigelse til at søge Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene. Det forekommer mig imidlertid, at hvis der maatte kunne vindes Overbevisning om, at den Fortolkning, der er gjort gjældende i det andet Thing, ikke var rigtig, vilde det allerede være ubilligt at stille Sagen saaledes for disse Embedsmænd, at man nødsagede dem til at gaa til Domstolenes Afgjørelse. Ved dette Spørgsmaal skal man efter min Mening heller ikke alene see hen til de tre enkelte Mænd, for hvis Vedkommende der kan være Tale om, at man er paa Veie til at gjøre dem Uret, men man maa tillige have Blikket fæstet paa, at den Fortolkning, der efter en meget omstændelig Forhandling i det andet Thing er bleven faaet fast i Finantslovsforlaget, saaledes som det nu foreligger os, vil, dersom der ingen Erindring gjøres af Landsthinget, og dersom Sagen denne Gang gaaer uændset hen, jo blive Normen for Fremtiden. Det sees af Lovforslagets § 9. F. 3., at der er bevilget en Sum af 40,000 Rd. til Lønninger og Tillæg efter Sædomsforwriting for de Retsbetjente, der mulig i det kommende Finantsaar, det, for hvilket denne Finantslov